

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
„Implementarea Planului de Evaluare a Programului Operațional Capital Uman
2014-2020
Lot 2 : Evaluarea intervențiilor în domeniul asistenței tehnice”
Contract nr. 33337/23.04.2020

Raport Sinteză 2/Sinteza evaluărilor POCU
Noiembrie 2022

CIVITTA

Acest raport a fost elaborat în baza contractului de servicii nr. 3337/23.04.2020- „Implementarea Planului de Evaluare a Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 Lotul 2: Evaluarea intervențiilor în domeniul asistenței tehnice” derulat de asocieria formată din ARCHIDATA SRL (lider), CIVITTA Strategy & Consulting SA, LIDEEA Development Actions SRL și GOLDBACH Primes SRL.

Opiniile exprimate în raport sunt cele ale echipei de proiect și nu prezintă, neapărat punctul de vedere al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.

Cuprins

Lista abrevierilor	2
1. Prezentare generală a activității de evaluare	4
2. Constatările evaluărilor	4
3. Concluzii generale	31
3.1.1. Sectorul "Ocuparea forței de muncă"	31
3.1.2. Sectorul "Educație"	31
3.1.3. Sectorul "Incluziune socială"	32
3.1.4. Sectorul "Asistență tehnică"	33

Lista anexelor

Anexa 1: Tabel rezumativ al evaluărilor POCU

Anexa 2: Metodologia utilizată pentru realizarea Raportului de sinteză, inclusiv instrumentele de evaluare

Anexa 3: Metodele și instrumentele aplicate pe sector, în cadrul celor 4 evaluări

Anexa 4: Tabelul de corelare între concluzii și recomandări, pe fiecare sector

Anexa 5: Lista documentelor și a literaturii parcurse

Anexa 6: Tabelul de corelare temă de evaluare – prioritate de investiție – obiectiv specific – indicatori de realizare&rezultat, pe fiecare sector

Anexa 7: Tabelul de tratare a comentariilor

Lista tabelelor

Tabelul 1: Sinteza constatărilor evaluărilor POCU

Lista abrevierilor

Acronim	Denumire
AdȘ	„A doua șansă”
AM	Autoritate de Management
AJOFM	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
AP	Axa Prioritară
AT	Asistență Tehnică
CCE	Comitetul de Coordonare a Evaluării
CdS	Caiet de Sarcini
CE	Comisia Europeană
CES	Cerințe educaționale speciale
CM	Comitet de Monitorizare
CRED	Proiectul ”Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți”
DLRC	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
FESI	Fonduri Structurale de Investiții Europene
FSE	Fondul Social European
FP	Formare profesională
FPC	Formare profesională continuă
FPI	Formare profesională inițială
GAL	Grup de acțiune locală
ILMT	Inițiativa Locuri de Muncă pentru Toți
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
ISJ	Inspectorat Școlar Județean
ÎE	Întrebare de evaluare
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
NEETs	Not in Education, Employment or Training
OI/OIR	Organism Intermediar/ Organism Intermediar Regional
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
OS	Obiectiv Specific
OT	Obiectiv Tematic
PI	Prioritate de Investiție
PO	Program Operațional
POAT	Programul Operațional de Asistență Tehnică
POCU	Programul Operațional Capital Uman
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
POIDS	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POS DRU	Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
RAI	Raport Anual de Implementare
SES	Structură de Economie Socială
SNC	Strategia Națională pentru Competitivitate
SNCDI	Strategia Națională de Cercetare-Dezvoltare-Inovare
SPO	Serviciului Public de Ocupare
SDL	Strategie de Dezvoltare Locală
SMIS	Sistemul Unic de Management al Informației pentru Instrumentele Structurale
ȘdȘ	”Școală după Școală”
ȘpT	”Școală pentru Toți”

Acronim	Denumire
TE	Temă de evaluare
UAT	Unitate administrativ teritorială
UE	Uniunea Europeană
YEI	Youth Employment Initiative

1. Prezentare generală a activității de evaluare

Prezentul raport sintetizează constatările evaluărilor intermediare ale intervențiilor POCU 2014–2020 în cele 4 sectoare vizate de programul operațional: ocuparea forței de muncă, incluziune socială, educație și asistență tehnică. Evaluarea celor 4 sectoare s-a realizat în 4 contracte de asistență tehnică diferite, vizând intervențiile din perioada 2014-2020, până la o anumită dată de referință - 31.12.2020 (pentru axele prioritare 4, 5 și 7), 30.06.2020 (pentru axa prioritară 6) și 08.09.2020 (pentru axele prioritare 2 și 3). Fiecare exercițiu de evaluare s-a desfășurat pe o perioadă de 6-8 luni, cuprinsă între iunie 2020 și noiembrie 2021 și a fost realizat cu experți independenți.

Bugetul cumulativ al celor 4 evaluări intermediare care fac subiectul Raportului de Sinteză a fost de aprox. 3.837.393 lei (aprox. 767.478 Eur).

Tabelul rezumativ al evaluărilor POCU, ce include informații despre scopul evaluării, data de referință a evaluării și link-ul către raportul de evaluare, se regăsește în **Anexa 01**.

Pentru a răspunde la întrebările de evaluare, abordarea metodologică a fost construită pe un mix de metode și instrumente de colectare a datelor, cu caracter calitativ și cantitativ, care au inclus: analiza literaturii de specialitate, cercetarea documentară, interviuri, ateliere de lucru, panel de experți, focus grup, studii de caz, sondaje de opinie, etc. Evaluarea bazată pe teorie a fost combinată cu evaluarea contrafactuală pentru identificarea impactului și a efectelor imediate ale intervențiilor, a mecanismelor și factorilor care contribuie la succesul sau eșecul implementării, precum și la sustenabilitatea acțiunilor finanțate.

Provocările principale cu care s-au confruntat evaluările se referă la:

- momentul derulării evaluărilor, când implementarea intervențiilor POCU nu era într-un stadiu avansat, iar anumite intervenții nu fuseseră lansate. Progresul limitat înregistrat în implementarea proiectelor a împiedicat, în unele cazuri, aplicarea metodologiei prevăzute, necesitând adaptarea metodologiei și aplicarea unor metode/instrumente de evaluare suplimentare.
- implicarea scăzută a părților interesate, în special reflectată la nivelul sondajelor, dar și la nivelul altor instrumente de evaluare precum interviurile, atelierile de lucru sau focus-grupurile. De asemenea, condițiile impuse de pandemia COVID 19 au generat restricții privind interacțiunea directă cu respondenții în cazul interviurilor și întâlnirilor de grup.
- disponibilitatea, accesibilitatea, calitatea și acuratețea scăzută a datelor necesare evaluărilor - diferențe nejustificate între datele din surse diferite, de exemplu cele din RAI și cele agregate de la nivelul proiectelor extrase din SMIS. De asemenea, datele privind grupul țintă au prezentat lacune și erori care au diminuat dimensiunea populației considerate pentru aplicarea metodelor de colectare a datelor, generând riscul de a afecta rigoarea prelucrărilor statistice.

Toate aceste provocări au redus evaluabilitatea intervențiilor vizate, însă prin colectarea exhaustivă a datelor existente și triangularea constatrilor prin metode de evaluare suplimentare s-au formulat constatări și concluzii riguroase privind măsura și modul în care acțiunile programului au contribuit la efectele observate.

În vederea diseminării rezultatelor și a lecțiilor învățate ale evaluărilor, acestea au fost discutate în cadrul Comitetelor de Coordonare a Evaluărilor și au fost publicate pe site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene <https://mfe.gov.ro/programe/autoritati-de-management/am-pocu/>, cât și pe Biblioteca de evaluare la adresa <https://www.evaluare-structurale.ro>. De asemenea, s-a realizat sumarul executiv al fiecărui raport de evaluare, tradus în limbile engleză, maghiară, romani și Braille.

2. Constatările evaluărilor

Constatările evaluărilor intervențiilor POCU din toate cele 4 sectoare sunt sintetizate în Tabelul 1.

Tabelul 1: Sinteza constatărilor evaluărilor POCU

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 1 AP 2	8.ii	Întârzierile în demararea programului, în lansarea apelurilor și în începerea proiectului INTESPO, asociate cu numărul mic de solicitanți din cauza condițiilor de finanțare descurajante pentru aceștia, au condus la un număr mic de tineri sprijiniți și rezultate limitate ale programului la momentul evaluării.	Toți aferenți PI 8.i	Toți aferenți PI 8.i		4
AP 1 AP 2	8.ii	Proiectele nu au inclus activități adaptate la grupul țintă format din tineri NEETs, ceea ce a creat dificultăți în atragerea și menținerea grupurilor țintă și a afectat suplimentar numărul de participanți la program și efectele acestuia asupra lor, dat fiind că participarea tinerilor la activități nu a fost bine motivată.	Toți aferenți PI 8.i	Toți aferenți PI 8.i	Activitățile de mobilizare a tinerilor, specifice lucrului cu tinerii (youth work), vor fi eligibile și punctate suplimentar la selecția proiectelor în cadrul POEO 2021-2027..	4
AP 1 AP 2	8.ii	Datele ANOFM arată că doar puțin peste o treime dintre tinerii șomeri de 15-24 de ani erau înscriși la serviciul public de ocupare la momentul evaluării, iar proiectele POCU au contribuit la înscrierea a doar aproximativ 35% dintre aceștia, reprezentând aproximativ 12% din totalul de tineri NEETs la nivel național.	4S5. Tineri NEETs inactivi care beneficiază de sprijin în vederea înregistrării la SPO, din care: din zona rurală/ de etnie romă	4S4. Tineri NEETs inactivi înregistrați la SPO ca urmare a sprijinului furnizat	AM POCU a organizat Grupul Tehnic de Lucru pentru AP1 și AP2 în urma căruia Ghidurile solicitantului au fost îmbunătățite și au inclus și activități de outreach -	4
AP 1 AP 2	8.ii	În ceea ce privește contribuția POCU la dezvoltarea competențelor tinerilor NEETs, intervențiile finanțate au contribuit în mică măsură la formarea tinerilor NEETs, asigurând formarea a doar 2,42% dintre aceștia și contribuind cu doar 1% la rata de participare la educație și formare profesională a tinerilor.	4S224. Tineri NEETs șomeri cu vârsta între 16 - 29 ani, care beneficiază de măsuri de reîntoarcere în educație în programe de tip a doua șansă, din care: roma/din zona rurală 4S225. Tineri NEETs șomeri cu vârsta cuprinsă între 16 - 29 ani care beneficiază de sprijin, din care: roma/din zona rurală			4
AP 1 AP 2	8.ii	POCU a avut un efect relativ mic, dar pozitiv privind reîntoarcerea tinerilor la educație, în special în situația de părăsire timpurie a școlii. Acest efect este indirect și obținut pentru aproximativ 2% dintre participanții la intervenții.	4S224.	4S70. Tineri NEETs șomeri care au finalizat un program de a doua șansă		4
AP 1 AP 2	8.ii	Tinerii sprijiniți pentru angajare de proiectele finanțate prin mecanismul competitiv reprezentau doar 1% dintre tinerii NEETs înregistrați la ANOFM la momentul evaluării.	4S225		Au fost prevăzute măsuri de stimulare a participării grupului țintă NEETs în	4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Ațiuni întreprinse (opțional)	Identificator
					cadrul acțiunilor finanțate, cum ar fi: subvenție pentru participarea la programe de formare, subvenție pentru un plan de afaceri aprobat și au fost lansate noi apeluri.	
AP 1 AP 2	8.ii	Un procent mic din tinerii NEETs care au primit sprijin s-au angajat și au păstrat locul de muncă. Analiza contrafactuală arată că reprezentanții grupului de control și-au găsit loc de muncă într-o măsură mai mare decât grupul țintă, în ciuda sprijinului primit de acesta din urmă prin POCU.	4S225	CR01. Participanți șomeri care participă la intervenția sprijinită de ILMT până la finalizarea sa, din care: din mediul rural/ de etnie roma CR11. Persoanele care obțin un loc de muncă în termen de șase luni de la încetarea calității de participant, din care: din mediul rural/ de etnie roma CR12. Persoanele care încep o activitate independentă în termen de șase luni de la încetarea calității de participant, din care: din mediul rural / de etnie roma	S-a redus ținta indicatorilor de rezultat care vizează ocuparea de la 50% la 35% din ținta indicatorilor de realizare. Pentru a se putea implementa activitățile de acompaniere și mentorat pe parcursul primei perioade de angajare pentru grupul țintă, a fost relansat apelul 908 „Viitor pentru tinerii NEETs”, a cărui durată de 18 luni va permite implementarea activităților menționate.	4
AP 1 AP 2	8.ii	Proiectele privind integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor NEETs s-au dovedit mai eficiente în ceea ce privește tinerii șomeri de lungă durată, în comparație cu eficacitatea asupra tinerilor șomeri în general.		CR04. Participanți șomeri de lungă durată care participă la intervenția sprijinită de ILMT până la finalizarea sa, din care: din mediul rural, de etnie roma CR05. Participanții șomeri de lungă durată care primesc o ofertă de muncă, de participare la un program de educație continuă, ucenicie sau de stagiu la încetarea calității de participant, din care: din mediul rural/ de etnie roma CR06. Participanții șomeri de		4

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Ațiuni întreprinse (opțional)	Identificator
				lungă durată care obțin o calificare, sau care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant, din care: din mediul rural/ roma		
AP 1 AP 2	8.ii	Tinerii romi au primit o atenție sporită în cadrul programului, iar acest aspect a generat efecte pozitive asupra lor, atât în ceea ce privește dobândirea de competențe, cât și în ceea ce privește angajarea. Aceste rezultate sunt semnificativ mai bune decât în cazul tinerilor din alte etnii.	4S225	CR 01-12, subindicatorii "de etnie roma"		4
AP 1 AP 2	8.ii	Din perspectivă economică și a eficienței, proiectele pot recupera investițiile realizate prin POCU doar dacă tinerii angajați își păstrează locul de muncă peste 2 ani sau dacă în viitor crește rata de angajare a tinerilor care au primit sprijin. Aceasta indică un cost de oportunitate bun pentru POCU pe termen mediu și lung.		CR11 CR12		4
AP 1 AP 2	8.ii	Un factor pozitiv care a sprijinit efectele intervențiilor a fost dezvoltarea proiectelor ANOFM de sprijin pentru ucenicie, mobilitate și subvenții pentru angajatorii tinerilor NEETs. Acestea au o capacitate bună de recuperare a investiției publice, la 2,5 ani de la finalizarea sprijinului prin POCU, iar pe termen lung contribuie la compensarea cheltuielilor administrative pentru înregistrarea la SPO a tinerilor NEETs și pentru ucenicia acestora.	Toți aferenți PI 8.i	Toți aferenți PI 8.i		4
AP 1 AP 2	8.ii	Proiectele ce vizează tinerii NEETs au beneficii substanțiale neeconomice și nu generează efecte economice pe termen scurt. Proiectele au avut rezultate bune în ceea ce privește creșterea competențelor tinerilor NEETs participanți, mai ales a celor greu ocupabili, ceea ce generează beneficii economice indirecte și pe termen lung și foarte lung.	Toți aferenți PI 8.i	Toți aferenți PI 8.i		4
AP 1 AP 2	8.ii	Efectele neplanificate pozitive ale intervențiilor includ: mobilitatea tinerilor în căutarea unui loc de muncă, informarea tinerilor inactivi cu privire la serviciile de ocupare și conștientizarea lor cu privire la drepturile lor și creșterea nivelului de interes al angajatorilor pentru serviciile de ocupare, cu efect indirect asupra dezvoltării programelor de ucenicie și creșterii gradului de ocupare a șomerilor activi.	Toți aferenți PI 8.i	Toți aferenți PI 8.i		4
AP 3	8.i	Participarea la intervențiile care au vizat creșterea ocupării grupurilor țintă, alții decât tinerii NEETs, a fost însemnată, adresând cu prioritate persoanele șomere și inactive (circa 84% dintre participanți), dar și cele din mediul rural sau de etnie roma. Totuși, raportat la țintele pentru 2023 și la structura obligatorie a grupului țintă, se constată un progres redus pentru persoanele din mediul rural și a celor de etnie roma, pentru care realizările la momentul evaluării erau mult sub țintele stabilite.	4S8. Persoane care beneficiază de sprijin, din care: șomeri și inactivi (din care: șomeri pe termen lung / cu dizabilități/ persoane cu vârsta peste 54 de ani / persoane cu studii primare sau gimnaziale / persoane cu studii liceale			4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
			sau postliceale) / din zona rurală/ de etnie romă			
AP 3	8.i	La nivelul întregului grup sprijinit, efectul asupra obținerii unui loc de muncă după finalizarea intervenției nu a fost semnificativ statistic. Acesta a fost influențat de: numărul redus de proiecte cu intervențiile finalizate înainte de momentul evaluării, decalajul temporal între finalizarea intervenției și efectele acesteia asupra găsirii unui loc de muncă, efectele situației economice generate de pandemia COVID-19.		4S201. Persoane care primesc un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, din care: șomeri și inactivi (din care: șomeri pe termen lung / cu dizabilități / persoane cu vârsta peste 54 de ani / persoane cu studii primare sau gimnaziale / persoane cu studii liceale sau postliceale) / din zona rurală / de etnie roma		4
AP 3	8.i	Deși la nivelul întregului grup analizat nu au fost evidențiate efecte semnificative statistic, analiza contrafactuală a evidențiat că intervențiile au condus la creșterea cu aproximativ 12% a șanselor șomerilor de lungă durată sprijiniți de a fi ocupați la 6 luni după intervenție, comparativ cu alți șomeri pe termen lung înregistrați la ANOFM în cursul aceluiași an, nesprijiniți.	4S8.	4S201.		4
AP 3	8.i	Analiza a evidențiat creșterea cu aproximativ 16% a șanselor persoanelor de etnie romă sprijinite de a fi ocupate la 6 luni după intervenție, comparativ cu cele nesprijinite. Se remarcă impactul pozitiv în cazul persoanelor de etnie roma, deși acestea au avut o pondere redusă în totalul persoanelor sprijinite, cât și în rândul celor care și-au găsit un loc de muncă în urma sprijinului primit.	4S8.	4S201.		4
AP 3	8.i	Analiza distribuției pe activități economice a locurilor de muncă obținute de participanții la intervenții indică sectorul <i>Servicii</i> în jumătate din cazuri. Ale sectoare în care participanții sprijiniți s-au angajat sunt: turism, textile și agricultură, precum și bioeconomie și eco-nanotehnologii și materiale avansate.		4S201.		4
AP 3	8.i	Intervențiile au produs beneficii economice importante prin taxele plătite și prin realizarea de economii la beneficiile sociale. Pe baza datelor referitoare la salariile persoanelor angajate, obținute prin sondaj, luând în considerare și economiile la beneficiile de asistență socială, au fost estimate beneficiile economice per persoană care a obținut un loc de muncă. S-a constatat că o persoană care se angajează returnează într-o singură lună ca persoană ocupată circa 13,1 % din valoarea investiției de care a beneficiat prin POCU, astfel că în 7,6 luni întregul cost al intervenției este recuperat.		4S201.		4
AP 3	8.i	Intervențiile destinate creșterii gradului de ocupare a grupurilor țintă au avut un impact net pozitiv dar destul de redus (între 6 și 8%) și asupra participării la alte forme de instruire în termen de 6 luni de la finalizarea intervenției. Cele mai importante efecte se observă în cazul persoanelor inactice cu vârsta peste 54 ani.		4S201.		4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 3	8.i	Efectele pozitive observate la nivelul ocupării s-au dovedit într-o mică măsură durabile după o perioadă de 6 luni - 1 an de la finalizarea intervențiilor. Motivele principale au fost: demisia (aproximativ 22%), în principal ca urmare a salarizării nesatisfăcătoare, respectiv falimentul sau reorganizarea/retehnologizarea firmei (aproximativ 30%), care în mai mult de un sfert dintre cazuri a fost pusă pe seama situației economice generate de pandemia COVID-19.		4S201.		4
AP 3	8.i	S-a evidențiat o creștere cu aproximativ 17% a șanselor șomerilor și persoanelor inactice de a-și îmbunătăți nivelul de trai prin creșterea veniturilor, comparativ cu persoane din aceleași categorii care n-au beneficiat de intervenții. Mai mult, intervențiile au condus la creșterea cu aproximativ 25% a veniturilor șomerilor și persoanelor inactice, comparativ cu persoane din aceleași categorii, neparticipante la intervenții.		4S6. Persoane care, la încetarea calității de participant, dobândesc o calificare, din care: șomeri și inactivi (din care: șomeri pe termen lung / cu dizabilități / persoane cu vârsta peste 54 de ani / persoane cu studii primare sau gimnaziale / persoane cu studii liceale sau postliceale) / din zona rurală / de etnie romă 4S201.		4
AP 3	8.i	S-a observat îmbunătățirea nivelului de competențe ale persoanelor participante la intervenții la nivelul întregului grup analizat, și cu precădere în rândul șomerilor și persoanelor inactice cu nivel de educație scăzut și în rândul persoanelor din mediul rural.		4S6.		4
AP 3	8.i	La nivelul subgrupurilor analizate, rezultatele analizei contrafactice indică o creștere între 5 și 17% a șanselor persoanelor participante la intervenții de a finaliza formarea profesională cu certificare, în funcție de subgrup. În cazul șomerilor și persoanelor inactice s-a evidențiat o creștere de 10%, a celor din mediul rural de 12%, maximul de 17% regăsindu-se la nivelul șomerilor cu nivel de educație scăzut.		4S6.		4
AP 3	8.i	Efectele depășesc granița sectoarelor sau grupurilor vizate de intervenție. Acestea s-au manifestat în primul rând prin efecte pozitive la nivelul firmelor care au putut angaja forța de muncă calificată de care aveau nevoie și efecte pozitive la nivelul firmelor care oferă servicii conexe intervențiilor (catering, închirierea spațiilor, furnizarea de materiale promoționale).	4S8.	4S6. 4S201.		4
AP 3	8.i	Participarea la intervenții a fost afectată de factori precum: dificultăți de identificare și implicare a persoanelor din grupul țintă în anumite zone și din anumite sub-grupuri, lipsa nivelului de educație necesar pentru accesarea anumitor cursuri de formare sau locuri de muncă, colaborarea deficitară între organizațiile care au implementat intervențiile și SPO, deficitul de formatori pentru anumite calificări, atractivitate redusă a calificărilor și oportunităților de ocupare disponibile prin intervenții, saturarea pieței cu programe de formare a competențelor antreprenoriale la nivel local.	4S8.	4S6. 4S201.		4
AP 3	8.i	Efectele intervențiilor finanțate au fost favorizate de următorii factori caracteristici programului: existența și nivelul subvenției pentru cursanți, activitățile de mediere a muncii,	4S8.	4S6. 4S201.		4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Ațiuni întreprinse (opțional)	Identificator
		consiliere și formare profesională, precum și mecanismele de finanțare prin cereri de prefinanțare/rambursare/plată.				
AP 3	8.i	Organizațiile care au implementat intervențiile au înregistrat o serie de dificultăți în implementare, cele mai importante fiind legate de structura și țintele minime obligatorii pentru indicatorii de realizare și rezultat, nivelul prea mic al costurilor unitare, baremul insuficient al cheltuielilor indirecte, încadrarea cheltuielilor eligibile și birocrăția asociată intervențiilor.	4S8.	4S6. 4S201.		4
AP 3	8.iii	Intervențiile pentru susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană au contribuit pozitiv la înființarea de noi afaceri și astfel la creșterea ocupării. Circa 48,4% dintre respondenții la sondaj au declarat că nu ar fi demarat o afacere pe cont propriu dacă nu ar fi beneficiat de sprijin.	4S12. Microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii care beneficiază de sprijin			4
AP 3	8.iii	Rezultatele analizei contrafactice au arătat că la sfârșitul anului 2019 întreprinderile sprijinite prin POCU înregistrau, în medie, cu un salariat mai mult față de întreprinderi similare nesprijinite. La nivel sectorial, efectele au fost mult mai vizibile în <i>Servicii</i> , unde numărul mediu de salariați era mai mare cu circa 3 salariați față de întreprinderile nesprijinite. Profilul regional indică regiunea Sud-Est cu cele mai semnificative efecte.		4S144. Locuri de muncă create și existente urmare a sprijinului primit de IMM-uri, la 6 luni după terminarea sprijinului		4
AP 3	8.iii	Din analiza contrafactuală a rezultat a impact pozitiv asupra șanselor de supraviețuire a întreprinderilor nou înființate în perioada 2017-2018. Astfel, la mijlocul anului 2020, șansele de supraviețuire ale întreprinderilor sprijinite au fost cu 10% mai mari comparativ cu întreprinderi similare nesprijinite.		4S10. IMM-uri create și funcționale, la 6 luni după terminarea sprijinului		4
AP 3	8.iii	Referitor la efectele asupra competitivității întreprinderilor nou înființate în perioada 2017-2018, analiza contrafactuală a semnalat efecte pozitive asupra cifrei de afaceri și a profitului net la momentul anului 2019. Analiza a evidențiat că șansele unei evoluții potențial favorabile a cifrei de afaceri și profitului net sunt mai mari cu circa 15%-16% în favoarea întreprinderilor ce au beneficiat de sprijinul POCU, față de întreprinderi non-beneficiare.	Toți aferenți PI 8.iii	Toți aferenți PI 8.iii		4
AP 3	8.iii	Din perspectiva evoluției cifrei de afaceri a întreprinderilor nou înființate, în plan sectorial, analiza a clasat pe primul loc sectorul <i>Servicii</i> , iar la nivel regional, efecte relevante s-au observat în regiunile Vest și Centru. Din perspectiva profitabilității întreprinderilor, măsurate prin nivelul profitului net, efectele sunt mai notabile în <i>Industria</i> comparativ cu sectorul <i>Servicii</i> , iar la nivel regional se remarcă regiunea Centru cu efectele cele mai relevante.	Toți aferenți PI 8.iii	Toți aferenți PI 8.iii		4
AP 3	8.iii	Efectele neintenționate ale intervențiilor la nivelul întreprinderilor nou înființate s-au manifestat prin obținerea de brevete, absorbția activității unei alte unități economice prin cumpărarea de active și prin dezvoltarea de produse noi sau extinderea spre noi piețe.	Toți aferenți PI 8.iii	Toți aferenți PI 8.iii		4
AP 3	8.iii	Participarea la activitățile proiectelor a generat efecte neintenționate și asupra persoanelor din grupul țintă, manifestându-se, în principal, prin dezvoltarea competențelor manageriale și antreprenoriale, prin participarea la programele de formare profesională, precum și prin creșterea veniturilor persoanelor din grupul țintă.	4S11. Persoane care beneficiază de sprijin, din care: șomeri & inactivi/ angajați, inclusiv persoane care desfășoară o activitate			4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
			independentă			
AP 3	8.iii	Alte efecte pozitive asupra persoanelor din grupul țintă au vizat îmbunătățirea atitudinii față de risc, dezvoltarea competențelor practice în cadrul stagiului de practică, creșterea încrederii în propria persoană și a motivației de a reuși, creșterea responsabilității, dezvoltarea de relații cu mediul de afaceri, dezvoltarea carierei și a vieții profesionale, precum și creșterea respectului și aprecierii celor din jur.	4S11.			4
AP 3	8.iii	Un beneficiu al intervențiilor îl constituie și reziliența afacerilor susținute în fața efectelor economice ale crizei COVID-19 și capacitatea ridicată a acestora de a se adapta la provocări.		4S10. 4S144.		4
AP 3	8.iii	Referitor la durabilitatea efectelor intervențiilor asupra ocupării, întreprinderile non-agricole din zona urbană nu anticipau schimbări majore până la sfârșitul anului 2020, ci mai degrabă o menținere constantă a numărului de salariați. Analiza contrafactuală evidențiază că șansele de a-și menține gradul de ocupare constant până la sfârșitul anului 2020 erau cu 7% mai mari în rândul întreprinderilor sprijinite prin POCU, comparativ cu întreprinderi similare non-beneficiare.		4S9. Locuri de muncă create și existente urmare a sprijinului primit de șomeri & inactivi/ persoane angajate la 6 luni după terminarea sprijinului 4S144.		4
AP 3	8.iii	Dezvoltarea firmelor a fost semnificativ afectată de criza COVID-19, prin diminuarea efectelor benefice generate de intervenții. Restricțiile impuse au condus la pierderea de clienți și oportunități de afaceri și la reducerea normei de lucru a angajaților. Contracarea acestor efecte negative s-ar putea realiza prin asigurarea unui mediu economic stabil, prin facilități acordate firmelor, precum și prin acces la finanțări destinate dezvoltării afacerilor.		4S10. 4S144.		4
AP 3	8.iii	Participarea la intervenții a fost afectată de factori interni, precum: birocrație, lipsa de claritate a ghidurilor, instrucțiunilor sau a răspunsurilor primite de la monitori, neclarități cu privire la data autorizării ONRC sau la condițiile de returnare a subvențiilor, funcționalitatea sistemului informatic MySMIS, condiționarea tranșei a doua de cifra de afaceri atinsă, întâzieri în plăți, precum și ponderea insuficientă a cheltuielilor indirecte sau a prefinanțării.	4S12.			4
AP 3	8.iii	Efectele intervențiilor au fost favorizate de următorii factori caracteristici programului: comunicarea bună și digitalizarea relației dintre beneficiar și OIR/AM, flexibilitatea privind posibilitatea suspendării activităților, campaniile de promovare ale proiectului care au condus la atragerea unui grup țintă interesat, precum și susținerea antreprenorilor prin coaching și mentorat după declanșarea pandemiei.		4S9. 4S10. 4S144.		4
AP 3	8.v	La momentul evaluării, nu a putut fi formulată o concluzie cu privire la impactul generat de intervențiile finanțate asupra creșterii adaptabilității întreprinderilor la dinamica sectoarelor SNC/SNCDI. Totuși, intervențiile au generat rezultate pozitive pentru participanții la formare și întreprinderile sprijinite.	4S17. Întreprinderi sprijinite. 4S16. Persoane care beneficiază de sprijin, din care: persoane care asigură managementul strategic al companiilor / persoane din departamentele de resurse umane / antreprenori /	4S13. Întreprinderi care au introdus sisteme, instrumente, metode, practici etc. standard de management al resurselor umane/ condiții de lucru îmbunătățite 4S14. Persoane certificate/ care și-au îmbunătățit nivelul de calificare urmare a sprijinului		4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
			Lucrătorii care urmează a fi disponibilizați/ concediați.	primit		
AP 3	8.v	Activitățile de formare au contribuit la îmbunătățirea competențelor managerilor și antreprenorilor în domenii cheie pentru creșterea adaptabilității la schimbare. Aceștia consideră că sunt mai bine echipați să identifice nevoile de creștere ale întreprinderilor în care activează, să gestioneze riscurile și schimbările, să eficientizeze activitatea firmelor prin inovare de procese și să ia decizii mai bine informate.	4S16.	4S14.		4
AP 3	8.v	Managementul resurselor umane din întreprinderile sprijinite a devenit mai performant și mai adaptat la schimbările și cerințele de pe piața muncii. Angajații beneficiază de planuri de dezvoltare individuală și de creștere a competențelor, în corelare cu nevoile de dezvoltare ale întreprinderilor în care activează. Departamentele de resurse umane și-au reorganizat responsabilitățile și și-au îmbunătățit și digitalizat procesele.		4S13.		4
AP 3	8.v	În urma schimbărilor generate de intervenții, a fost observată o creștere a gradului de satisfacție, motivație și retenție a angajaților în cadrul întreprinderilor sprijinite, precum și o îmbunătățire a comunicării dintre angajați și angajatori.		4S13.		4
AP 3	8.v	Au fost identificate și câteva exemple de modele inovatoare de organizare a muncii, precum: practici privind tratamentul egal al angajaților, utilizarea eficientă a resurselor de energie, practici de sănătate și securitate la locul de muncă, digitalizarea anumitor procese. Exemplele puține identificate sugerează că implementarea acestora a fost mai degrabă impusă de pandemia Covid-19 și numai parțial un rezultat al POCU.		4S13.		4
AP 3	8.v	Efectele neașteptate și propagate ale intervențiilor erau, în general, pozitive la momentul evaluării. Au fost dezvoltate rețele parteneriale și de networking, s-a îmbunătățit comunicarea între participanții la cursuri și colaborarea cu echipele din care aceștia fac parte. Finanțarea cursurilor a permis degrevarea angajatorilor și antreprenorilor de costurile aferente formării profesionale, iar furnizorii de formare profesională și-au diversificat oferta de cursuri.	Toți aferenți PI 8.v	Toți aferenți PI 8.v		4
AP 3	8.v	Participanții la formare consultați în cadrul sondajului online și al studiilor de caz consideră că rezultatele pozitive obținute s-au menținut în mare măsură până în prezent. Noile competențe au contribuit la consolidarea statutului lor profesional atât în cadrul firmelor în care activează, cât și pe piața muncii. Marea majoritate a participanților și-au păstrat locul de muncă și utilizează în mod curent cunoștințele dobândite.		4S14.		4
AP 3	8.v	Calitatea sesiunilor de instruire constituie principalul mecanism care a influențat pozitiv rezultatele intervențiilor pentru participanți. Pandemia Covid-19 le-a afectat însă sustenabilitatea. O parte din participanții la formare și firmele sprijinite au reușit să se adapteze la noile condiții economice și de lucru, însă multe dintre întreprinderile sprijinite, în special din domeniul turismului și ecoturismului, au fost afectate.		4S13. 4S14.		4
AP 3	8.v	Proiectele care au vizat îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/ competențe/ aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților	4S36. Angajați care beneficiază de programe de	4S34. Persoane care dobândesc o calificare/ care și-au validat		4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
		au debutat în perioada august-decembrie 2019. Majoritatea planificaseră programe de calificare pentru 2020, în special începând cu al doilea trimestru, dar pandemia COVID-19 și restricțiile aferente începând cu 16 martie, au afectat serios planurile beneficiarilor.	formare	competențele în sectoarele economice/ domeniile cu specializare inteligentă aferente SNC/ SNCDI la încetarea calității de participant		
AP 3	8.v	În acest context, puțin peste 10% din numărul de persoane pe care proiectele își propuneau să le califice au beneficiat deja de cel puțin un program de formare, dar doar 2% au primit validare din partea OIR. Prin urmare, informațiile despre efectele intervențiilor aferente au fost parțiale și provizorii la momentul evaluării.	4S36.	4S34.		4
AP 3	8.v	Până în septembrie 2020 structura participanților la programele de formare arăta că efectele acestora s-au manifestat în general la angajații cu studii medii și cu media de vârstă de 41 ani, care nu se află în situații vulnerabile, fără o atenție deosebită acordată persoanelor vârstnice, așa cum era inițial planificat.	4S36.	4S34.		4
AP 3	8.vii	Contribuția intervențiilor la adaptarea structurilor SPO la nevoile pieței muncii și sporirea gradului de satisfacție a clienților SPO este limitată, în condițiile în care în cadrul PI 8.vii a fost contractat un singur proiect, care, deși era în faza avansată de implementare, încă nu fusese finalizat la data evaluării.	Toți aferenți PI 8.vii	Toți aferenți PI 8.vii	De la momentul evaluării, în cadrul AP 3, OS 3.10&3.11, ANOFM a contractat 4 proiecte: •STRATEG - Strategia ANOFM post 2021 - finalizat •Relația SPO cu angajatorii – eSPOR - în implementare •Managementul de caz – Proces de incluziune pe piața forței de muncă - în implementare •ReCONNECT - Adaptare la Schimbare - Mecanism Integrat de Anticipare, Monitorizare, Evaluare a Pieței Muncii și Educației - în implementare	4
AP 3	8.vii	Progresele înregistrate la nivel de program erau limitate la momentul evaluării, iar probabilitatea ca indicatorii stabiliți la nivel de program să fie îndepliniți era scăzută, mai ales în condițiile în care unicul proiect finanțat nu acoperea toate activitățile ce ar fi putut fi sprijinite prin obiectivele specifice integrate aferente PI 8.vii. De asemenea, informațiile privind durabilitatea efectelor așteptate erau limitate și nu au permis formularea unor concluzii.	Toți aferenți PI 8.vii	Toți aferenți PI 8.vii		4

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 4	9.ii	Intervențiile privind Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate aveau, la momentul evaluării, un impact minor raportat la totalitatea sectoarelor de recensământ marginalizate din zona rurală și urbană – doar 6 comunități aflându-se, conform RAI, în această situație la finalul anului 2020 din cele 95 preconizate care depășesc situația de vulnerabilitate.		4S159. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din care: din zona rurală) care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului.		1
AP 4	9.ii	Până la data de referință a evaluării, doar 6% dintre persoanele aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate au beneficiat de serviciile integrate, prin prisma intervențiilor contractate, față de aproximativ 9% cât a fost preconizat.	4S160. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din care: din zona rurală) din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate, din care: roma			1
AP 4	9.ii	Prin prisma proiectelor contractate până la data de referință, vor fi adresate doar 208 comunități marginalizate față de un număr de 495 estimat, ceea ce reprezintă numai 6% din numărul total de sectoare de recensământ marginalizate față de 15%.	4S162. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din care: din zona rurală) care beneficiază de sprijin, din care: cele cu populație aparținând minorității Roma			1
AP 4	9.ii	Până la data de referință a evaluării nu au fost finanțate proiecte care vizează îmbunătățirea alfabetizării digitale a populației din comunitățile dezavantajate (e-incluziune).	4S163. Persoane (din care: din zona rurală) care beneficiază de instruire/ programe de certificare competențe.	4S158. Persoane din comunitățile dezavantajate care obțin certificare ca urmare a sprijinului primit		1
AP 4	9.ii	Implementarea intervențiilor privind depășirea situațiilor de vulnerabilitate s-a limitat doar la câteva grupuri vulnerabile din cele stabilite inițial, adresându-se persoanelor vârstnice, victimelor violenței domestice și persoanelor afectate de pandemia COVID. Evaluarea nu a identificat dovezi privind o abordare strategică de limitare a focalizării pe aceste grupuri vulnerabile și nici viziunea până la finalizarea programului.	4S47. Persoane care aparțin grupurilor vulnerabile care beneficiază de servicii integrate			1
AP 4	9.ii	Există evidențe ale impactului intervențiilor privind depășirea situațiilor de vulnerabilitate la nivelul grupului de beneficiari, însă la nivelul întregii categorii de persoane vulnerabile beneficiile erau încă nesemnificative prin raportare la dimensiunea obiectivului specific, datorită progresului redus al implementării.		4S42. Persoane care aparțin grupurilor vulnerabile (din care: din zona rurală) care depășesc situația de vulnerabilitate urmare a sprijinului primit		1

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 4	9.ii	Efectele pozitive ale intervențiilor privind depășirea situațiilor de vulnerabilitate se manifestă prin îmbunătățirea calității vieții vârstnicilor, a victimelor violenței, cu premise de a avea o viață independentă, creșterea încrederii în serviciile publice, mai buna înțelegere a incluziunii sociale și a persoanelor vulnerabile în comunități, îmbunătățirea accesului la servicii sociale și de sănătate de calitate, îmbunătățirea ofertei serviciilor de asistență, consiliere și aspecte juridice.	4S47.	4S42.		1
AP 4	9.iv	Proiectele sistemice ce vizează creșterea calității și accesului la serviciile sociale contribuie la crearea și consolidarea parteneriatelor între instituțiile de la nivel central și local implicate în sectorul serviciilor sociale. Totodată, acestea creează baza pentru dezvoltarea unor pachete minime de intervenție la nivel comunitar, consolidarea capacității serviciilor de asistență socială, a rețelei de profesioniști, precum și asigurarea cadrului de intervenție integrată a tuturor actorilor relevanți (educație, sănătate, protecție socială și alte servicii publice).	4S47. Persoane care aparțin grupurilor vulnerabile care beneficiază de servicii integrate 4S226. Persoane care beneficiază de formare/ schimb de bune practici / stimulent de risc etc., din care: sectorul medical/ sectorul asistenței sociale/ sectorul socio-medical/ sectorul educațional. 4S206. Servicii comunitare (din care: din zona rurală), care beneficiază de sprijin, din care: Servicii medicale/ Servicii sociale/ Servicii socio-medicale/ Servicii educaționale 4S60. Asistenți maternali (din care: din zona rurală) care beneficiază de sprijin.	4S42. Persoane care aparțin grupurilor vulnerabile (din care: din zona rurală) care depășesc situația de vulnerabilitate urmare a sprijinului primit 4S202. Persoane care și-au îmbunătățit nivelul de calificare/ certificate urmare a sprijinului primit, din care: sectorul de asistență socială / sectorul medical /sectorul educațional 4S203. Servicii comunitare funcționale (din care: din zona rurală), din care: Servicii medicale/ Servicii sociale/ Servicii socio-medicale/ Servicii educaționale. 4S53. Asistenți maternali (din care: din zona rurală) care rămân în sistem		1
AP 4	9.iv	Procedurile nou create prin proiectele sistemice vor asigura premisele aplicării unitare a modului de desfășurare a activității asistenților maternali și a SPAS-urilor, iar în ceea ce privește transpunerea conceptului serviciilor comunitare integrate în documente cu caracter administrativ și normativ, a fost adoptată HG 324/2019 privind organizarea, funcționarea și finanțarea activității de asistență medicală comunitară.		4S203. 4S53. 4S204. Instrumente/ proceduri/ mecanisme etc. validate și utilizate în furnizarea serviciilor, din care: sectorul de asistență socială /sectorul medical /sectorul educațional.		1
AP 4	9.iv	Efectele intervențiilor privind creșterea calității și accesului la serviciile sociale s-au materializat deja în cadrul comunităților sprijinite. Astfel, în cea mai mare parte a situațiilor,		4S202. 4S203.		1

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
		calitatea serviciilor comunitare a crescut concomitent cu creșterea numărului persoanelor care beneficiază de acestea. Totodată, dezvoltarea competențelor personalului angajat în asistența socială a fost apreciată în mod pozitiv de către părțile implicate în evaluare.		4S204.		
AP 4	9.iv	Intervențiile pentru creșterea calității și accesului la serviciile medicale au contribuit la îmbunătățirea competențelor personalului medical și facilitarea accesului populației la servicii medicale, în special al persoanelor din mediul rural și al celor dezavantajate, mai ales acolo unde măsurile au avut o abordare integrată.	4S226. 4S208. Persoane (din care: din zona rurală) care au beneficiat de servicii medicale de prevenție/ diagnosticare precoce etc. din care: grupuri vulnerabile	4S202. 4S51. Persoane cu trimitere la specialist după ce au beneficiat de serviciul preventiv/ diagnosticare precoce		1
AP 4	9.iv	Prin programele de formare derulate în cadrul intervențiilor pentru creșterea calității și accesului la serviciile medicale au fost adresate tematici mai puțin accesibile formării continue a personalului medical (autism, adicții, boli genetice, probleme cardiace, afecțiuni asociate diabetului etc). De asemenea, au fost dezvoltate programe particularizate pe specialități, acoperind o paletă largă, în special cele care vizează diversele patologii oncologice, dar și cele din domeniul neonatal.	4S226.	4S202.		1
AP 4	9.iv	S-au evidențiat exemple de aplicare în practica medicală a cunoștințelor dobândite la cursuri și tendința aplicării unor noi scheme de tratament sau redirectionarea pacienților spre investigații suplimentare relaționate cu alte patologii. Cu toate acestea, conform estimărilor managerilor de proiect, doar aproximativ 15-20% dintre participanți aplică în practica medicală ceea ce au învățat la cursuri, existând limitări corelate cu disponibilitatea redusă a materialelor sau a echipamentelor medicale.		4S202. 4S51.		1
AP 4	9.iv	Proiectele care au vizat programe de screening, diagnostic și tratament precoce erau la începutul implementării, ceea ce a limitat observarea efectelor acestora. Totuși, s-a menționat creșterea conștientizării importanței derulării programelor de screening, în special în rândul decidenților politici și al medicilor, fiind de dorit ca investițiile în acest sens să fie mult mai consistente și să beneficieze de suportul legal necesar, obținându-se astfel un impact pe termen mediu și lung.		4S202. 4S51. 4S203. 4S204.		1
AP 4	9.iv	Gradul de implementare a intervențiilor privind asigurarea tranziției de la sistemul instituționalizat la servicii la nivelul comunității era scăzut (sub 1%) la momentul evaluării, în special din cauza debutului târziu al intervențiilor (2020) și pandemiei COVID19.	4S59. Persoane anterior instituționalizate care beneficiază de servicii comunitare, din care: copii/ persoane cu dizabilități/ vârstnici. 4S213. Persoane care beneficiază de servicii comunitare, din care: copii/			1

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
			persoane cu dizabilități/vârstnici.			
AP 4	9.iv	Procesul de dezinstituționalizare înregistrează o dinamică ascendentă la nivel național. Intervențiile POCU nu au contribuit, până la momentul evaluării, într-un mod semnificativ la atingerea progresului observat, dar modul în care au fost proiectate intervențiile poate reprezenta premisa unui aport major al POCU la procesul dezinstituționalizării.		4S52. Copii și tineri sprijiniți prin FSE care beneficiază de servicii comunitare (sociale, medicale, socio-profesionale etc.) după părăsirea instituțiilor de tip rezidențial 4S211. Copii și tineri sprijiniți prin FSE care beneficiază de servicii comunitare (sociale, medicale, socio-profesionale etc.)		1
AP 4	9.iv	Intervențiile în domeniul prevenirii abandonului familial și programul "Prima cameră" sunt intervenții cu probabilitate mare de a aduce beneficii economice consistente la nivel public, pe termen scurt și mediu. Programul "Prima cameră" este una dintre cele mai de succes intervenții de dezinstituționalizare a copiilor, având caracter inovativ și evidențiind mecanisme care pot fi valorificate în proiectarea intervențiilor din următoarea perioadă de finanțare.	4S59. 4S213.	4S52. 4S211.		1
AP 4	9.iv	Intervențiile în domeniul dezinstituționalizării au contribuit la creșterea capacității instituționale a actorilor, dar au produs unele efecte negative generate de durata relativ scăzută a proiectelor în comparație cu nevoia de suport a beneficiarilor (mai ales în cazul copiilor) și de nevoia de reconversie profesională a personalului din centrele rezidențiale care urmează să se închidă.		4S52. 4S211.		1
AP 4	9.v	Peste 90% din întreprinderile sociale înființate în perioada 2014-2020 au fost înființate ca urmare a sprijinului financiar primit în cadrul PI 9.v. Numărul de întreprinderi sociale atestate a crescut cu sprijinul finanțării POCU, ajungând la 2.306 în august 2021, însă cu o distribuție neuniformă a acestora la nivel național.	4S63. Entități de economie socială (din care: din zona rurală) sprijinite.	4S62. Entități de economie socială (din care: din zona rurală) înființate urmare a sprijinului primit		1
AP 4	9.v	Cele mai importante și observabile efecte se referă la crearea de locuri de muncă, inclusiv pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile, contribuind astfel la creșterea oportunităților de ocupare pentru această categorie.		4S61. Entități de economie socială (din care: din zona rurală) care funcționează la 6 luni după terminarea sprijinului 4S62.		1
AP 4 & AP 5	9.ii & 9.vi	Deși în România nu se înregistrează un progres semnificativ al diversilor indicatori care măsoară riscul de sărăcie și excluziune socială, evaluarea a evidențiat că intervențiile cu caracter integrat finanțate au contribuit la îmbunătățirea situației comunităților marginalizate, chiar dacă impactul cantitativ a fost unul limitat în comparație cu dimensiunea nevoilor existente la nivel național.	Toți aferenți PI 9.ii și PI 9.vi	Toți aferenți PI 9.ii și PI 9.vi		1
AP 4	9.ii	Efectele intervențiilor au fost preponderent pozitive și constau în: creșterea implicării	Toți aferenți PI 9.ii și PI 9.vi	Toți aferenți PI 9.ii și PI 9.vi		1

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Ațiuni întreprinse (opțional)	Identificator
& AP 5	& 9.vi	persoanelor din comunitățile marginalizate în îmbunătățirea condițiilor de trai; îmbunătățirea relațiilor în cadrul gospodăriilor/famiiliilor; conștientizarea nevoii de trimitere a copiilor la școală și o mai mare atenție față de îngrijirea lor; creșterea coeziunii și colaborării dintre diverși membri ai comunității pe mai multe nivele (familii / UAT-uri, ONG-uri, mediul privat etc.); asociațiile ce formează GAL implicate în cadrul proiectelor au un grad îmbunătățit de comunicare și colaborare.				
AP 4 & AP 5	9.ii & 9.vi	Distribuția geografică pe regiuni de dezvoltare a intervențiilor privind Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate nu a fost una echitabilă, acestea fiind implementate într-un număr mai mic în regiunile cu cele mai mari rate ale persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.	4S160. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din care: din zona rurală) din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate, din care: roma 4S161. Servicii (din care: din zona rurală) la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: Servicii medicale / Servicii sociale / Servicii socio-medicale 4S162. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din care: din zona rurală) care beneficiază de sprijin, din care: cele cu populație aparținând minorității Roma 4S168. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din care: din zona rurală) din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate, din care: orașe cu peste /zona rurală și orașe			1

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
			sub 20.000 loc. 4S170. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: Servicii medicale/ Servicii sociale/ Servicii socio-medicale 4S169. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: orașe cu peste /zona rurală și orașe sub 20.000 loc.			
AP 5	9.vi	Progresul lent al implementării PI 9.vi a fost cauzat în principal de caracterul nou și inovator al intervențiilor, dar și de abordarea multifond realizată în cadrul mecanismului DLRC. Totuși, în 2020 au fost semnate 31 contracte de finanțare aferente implementării SDL, comparativ cu 2019 când toate contractele semnate acopereau exclusiv sprijinul pregătitor pentru implementarea SDL.	4S168. 4S170. 4S169. 4S68. Strategii/ analize/ planuri de acțiune de dezvoltare a comunității vizate prin CLLD (DLRC)	4S66. Strategii aprobate spre finanțare din totalul strategiilor/ analizelor/ planurilor de acțiune de dezvoltare a comunității		1
AP 5	9.vi	Dat fiind că până la data de referință a evaluării progresele intervențiilor erau minore, proiecția de realizare a rezultatelor preconizate la nivelul programului pentru PI 9.vi este mai mică decât cea proiectată inițial pentru majoritatea indicatorilor care măsoară aceste rezultate.	4S168. 4S68.	4S66. 4S164. Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant, din care: din orașe cu peste 20.000 loc, din care roma / zona rurală și orașe cu până la 20.000 loc. 4S165. Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care au loc		1

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
				de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant: orașe peste/zona rurala si orașe sub 20000 loc		
AP 5	9.vi	În schimb, la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, impactul potențial al intervențiilor PI 9.vi ar urma să fie mai extins, dat fiind că proiecția de realizare (296 comunități) era deja mai mare decât valoarea țintă (171 comunități), ceea ce reprezintă 9% din totalul sectoarelor de recensământ marginalizate.	4S169.			1
AP 5	9.vi	Evaluarea a confirmat că nevoile locale pot fi mult mai bine adresate la nivel local prin intermediul GAL-urilor. Pe de altă parte, sustenabilitatea intervențiilor la nivel local este dificil de asigurat în condițiile legislative actuale. UAT-urile nu pot menține angajată resursa umană necesară după finalizarea proiectelor, iar sumele actuale prevăzute de lege pentru înființarea și administrarea unităților de asistență socială nu sunt adaptate la nevoile și realitățile actuale.	Toți aferenți PI 9.vi	Toți aferenți PI 9.vi		1
AP 6	10.i	Impactul intervențiilor asupra grupurilor țintă la momentul evaluării era limitat de durata proiectelor – mai scurtă decât durata unui ciclu de învățământ -, insuficientă pentru a produce efecte asupra grupurilor vulnerabile, cum ar fi reducerea abandonului școlar sau creșterea promovabilității. Cadrele didactice n-au suficient timp să implementeze și consolideze la clasă noile metode, tehnici și instrumente de predare, aceasta generând o sustenabilitate scăzută a intervențiilor.	Toți aferenți PI 10.i	Toți aferenți PI 10.i		3
AP 6	10.i	Pentru învățământul ante-preșcolar progresul până la momentul evaluării a fost modest, proiectele la nivel de sistem, selectate prin procedura necompetitivă, pentru crearea cadrului instituțional și curricular specific educației ante-preșcolare, formarea resurselor umane și implementarea acestui cadru erau întârziate, iar unele dintre acestea nici nu erau contractate.	4S222 (4S87). Persoane (copii), din care Roma/ din mediul rural care beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație (EICP), din care: ante-prescolari / prescolari 4S88. Sistem de asigurare a calității la nivel de educație timpurie elaborat 4S89. Cadru instituțional la nivel de educație timpurie elaborat 4S90. Cadru curricular național la nivel de	4S215 (4S72) Rata de cuprindere a copiilor de vârstă educației ante-preșcolare sprijiniți prin FSE, din care: roma/din mediul rural 4S74. Sistem de asigurare a calității la nivel de educație timpurie funcțional 4S75. Cadru instituțional la nivel de educație timpurie implementat 4S76. Cadru curricular național la nivel de educație timpurie implementat 4S86. Personal didactic/ personal de sprijin care și-a	Ministerul Educației va asigura crearea cadrului instituțional și curricular specific educației ante-preșcolare.	3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
			educație timpurie elaborat 4S94. Personal didactic/ personal de sprijin care beneficiază de programe de formare/ schimb de bune practici etc.	îmbunătățit nivelul de competențe/ certificat		
AP 6	10.i	Efectele vizibile ale intervențiilor pentru învățământul ante-preșcolar și preșcolar s-au limitat la: conștientizarea de către părinți a importanței participării copiilor la educația timpurie, înscrierea copiilor din comunitățile dezavantajate în sistemul de educație, schimbări de comportament la părinți în relația cu copilul. Pentru copii, efectele includ în principal dezvoltarea unor abilități cognitive, de comunicare, motorii, facilitarea trecerii spre grădiniță / școală.	4S222 (4S87).	4S215 (4S72). 4S216 (4S73). Rata de cuprindere a copiilor de vârstă educației preșcolare sprijiniți prin FSE, din care: roma/din mediul rural		3
AP 6	10.i	Intervențiile privind învățământul preuniversitar (în particular pe cel primar și gimnazial) erau bine structurate în câteva proiecte mari sau programe ample, cu impact la nivel național asupra politicii educaționale, cum ar fi: proiectul strategic CRED, programele "Școală după Școală", "A doua Școală", "Școală pentru Toți", "Profesori motivați în școli defavorizate", cu numeroase complementarități între ele, având potențialul de a concentra realizările și rezultatele dintr-un număr mare de proiecte/unități de învățământ spre obiectivele POCU.	4S223 (4S91). Persoane (elevi), din care roma/ din mediul rural care beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație (învățământul primar și secundar), din care: Învățământ primar / gimnazial / secundar superior	4S217. Rata de cuprindere a elevilor din învățământul primar sprijiniți din FSE, din care: roma/ din mediul rural 4S218. Rata de cuprindere a elevilor din învățământul gimnazial sprijiniți din FSE, din care: roma/ din mediul rural 4S220. Rata de abandon a elevilor din învățământul primar și gimnazial sprijiniți din FSE, din care: roma/din mediul rural 4S82. Copii/ tineri/ adulți care au finalizat programe de tip a doua șansă, urmare a sprijinului primit. 4S83. Copii/ tineri/ adulți care obțin o calificare la finalizarea programelor de tip a doua șansă	La nivelul POCU 2014 – 2020 au fost lansate în continuare intervenții sistemice, respectiv apelurile: • 986 - Standardizare și evaluare unitară pentru sistemul de educație preuniversitar; • 987 – Educație nonformală în sistem outdoor; • 993 – Sprijin pentru doctoranzi și cercetători post-doctorat • 1000 - Standardizare și evaluare unitară pentru sistemul de educație preuniversitar STANDEV	3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Ațiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 6	10.i	Intervențiile de tip <i>A doua Șansă</i> (AdȘ) au avut o participare scăzută, iar ca principal efect, deși modest, creșterea accesului grupurilor vulnerabile la educație la toate nivelurile. Grupul țintă vizat de programele AdȘ a fost unul dintre cele mai dificile de constituit și gestionat.	4S92. Tineri/ adulți, din care Roma/ din mediul rural care beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație (reîntoarcerea la sistemul formal de educație și formare), din care: tineri care au părăsit timpuriu școala, cu vârsta cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite tineri care au un loc de muncă 16-24 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu adulți 25-64 care nu au absolvit învățământul obligatoriu	4S82. 4S83.		3
AP 6	10.i	În cadrul apelului <i>Profesori motivați în școli defavorizate</i> , principalele efecte ale formării cadrelor didactice țin de aplicarea de metode interactive și inovative, crearea unei atitudini pozitive față de învățarea continuă, capacitatea de a derula activități de consiliere și extra-curriculare. Efectele mai puțin vizibile țin de retenția cadrelor didactice participante la intervenții și recrutarea, inserția și menținerea în cariera didactică a absolvenților de universitate, deși acesta a fost unul dintre scopurile apelului.	4S94.	4S86.		3
AP 6	10.i	Aceleași efecte importante ale formării cadrelor didactice sunt percepute la nivelul intervențiilor din cadrul apelului <i>Școala pentru Toți (ȘpT)</i> , unde s-a observat creșterea interesului elevilor pentru participarea la un proces educațional bazat pe metode inovative, dar și creșterea participării elevilor din grupuri vulnerabile la educație, obiectiv central al intervențiilor din cadrul acestui apel.	4S94.	4S86.		3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 6	10.i	Analiza calitativă a confirmat conștientizarea potențialului noilor metode educative introduse (planuri de dezvoltare individuală, activități de tip remedial, activități extrașcolare, consiliere școlară, inclusiv a părinților) de a contribui la dezvoltarea socio-emoțională a elevilor, reducerea părăsirii timpurii a școlii, scăderea absenteismului și chiar a abandonului școlar sau la creșterea performanțelor școlare pentru mulți copii din grupurile țintă.	4S94.	4S86.		3
AP 6	10.i	La nivel de sistem nu se poate observa un impact relevant al intervențiilor destinate învățământului primar și gimnazial din cadrul programului ȘpT, deoarece un număr limitat de școli au beneficiat de ajutor (aproximativ 9%), față de numărul de școli eligibile și față de numărul total de școli din România.		4S217. 4S218. 4S220.		3
AP 6	10.i	În 2020 școlile finanțate aveau în medie mai puțini elevi (331 față de 386 la cele nefinanțate), însă includeau un număr mai mare de elevi de etnie romă (17,75% față de 6,45% la cele nefinanțate) și cu cerințe educaționale speciale (CES) (11,15 față de 7,88 la cele nefinanțate). Procentul de elevi promovați era ușor mai mic (90,39% față de 93,77% la cele nefinanțate), iar numărul de repetenți mai mare (12,68 față de 4,68 la cele nefinanțate).	Toți aferenți învățământului primar și secundar	Toți aferenți învățământului primar și secundar		3
AP 6	10.i	Intervențiile dedicate și copiilor cu CES, atât în cadrul școlilor speciale, cât și în unitățile de învățământ de masă, s-au bucurat de o eficacitate bună datorită complementarității cu proiectele de formare a cadrelor didactice. Astfel, intervențiile au avut un efect pozitiv prin aplicarea de către cadrele didactice formate a unor noi metode educaționale adaptate copiilor cu CES, elevii dobândind cu mai multă ușurință cunoștințe și abilități.	Toți aferenți învățământului primar și secundar	Toți aferenți învățământului primar și secundar		3
AP 6	10.i	Analiza contrafactuală evidențiază o îmbunătățire a situației copiilor din școlile participante în proiecte în termeni de participare școlară, progres observat în școlile sprijinite, comparativ cu situația anterioară intervențiilor și cu școlile care nu au primit finanțare prin programul ȘpT.	4S223 (4S91).	4S217. 4S218.		3
AP 6	10.i	În privința performanței școlare nu s-au înregistrat progrese în școlile finanțate, nici la nivelul examenelor naționale, nici al mediilor din anii V-VIII, nici al numărului de elevi înscriși la examene. Deși performanța școlară nu a fost un scop explicit al proiectelor, aceste aspecte indică faptul că problemele sunt profunde, cu legături în mediul social iar producerea efectelor pe termen lung necesită intervenții consistente și sustenabile.		4S217. 4S218. 4S220.		3
AP 6	10.i	Prin cele două proiecte marcante ale sprijinului POCU la nivel liceal și FPI, „Bani de liceu” și „Bursa profesională”, de care au beneficiat până la momentul evaluării peste 65 000 de elevi, în cazul primului program, și 13 000 în cazul celui de-al doilea, au existat indicii ale unor efecte pozitive asupra reducerii abandonului școlar, îndeosebi la clasa a IX-a.	4S223 (4S91).	4S221. Rata de abandon a elevilor din învățământul secundar superior sprijiniți din FSE, din care: roma/din mediul rural		3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 6	10.i	Deși au fost puține licee acoperite prin intervențiile pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii destinate învățământului liceal și FPI, promovabilitatea în cazul acestor licee era, la momentul evaluării, de doar 40% față de 71% la unitățile nefinanțate.	4S223 (4S91).	4S219. Rata de cuprindere a elevilor din învățământul secundar superior sprijiniți prin FSE, din care: roma/din mediul rural 4S221.		3
AP 6	10.i	Analiza contrafactuală evidențiază un impact net limitat la nivelul liceelor sprijinite: rata abandonului a crescut, însă în cazul grupului finanțat creșterea a fost mai redusă (0,17% față de 0,83%); riscul de abandon a scăzut în ansamblu, scăderea fiind cu 4,39 procente mai mare în cazul unităților sprijinite; performanța școlară a crescut ușor în cazul ratei de promovare a examenului de Evaluare națională și a scăzut în cazul ratei de absolvire a examenului de BAC, dar diferențele nu sunt semnificative din punct de vedere statistic.	4S223 (4S91).	4S219. 4S221.		3
AP 6	10.i	Totuși, datorită intervențiilor POCU în licee, atât ca modernizare a echipamentelor, cât și ca integrare a unor noi metode și instrumente de predare, la nivelul unităților de învățământ beneficiare s-a observat o scădere a absenteismului și o mai bună participare școlară.	4S223 (4S91).	4S219. 4S221.		3
AP 6	10.ii	Învățământul terțiar a avut o finanțare modestă și discontinuă, beneficiarii orientându-se spre proiecte focalizate pe nevoi și oportunități imediate, fără a permite consolidarea la nivel de sistem a unor comportamente organizaționale centrate pe planificare. La nivelul învățământului terțiar a fost finanțat un singur proiect sistemic și un număr scăzut de proiecte la nivel de unități de învățământ, prin raportare la numărul de entități eligibile, limitând astfel potențialul unui impact semnificativ la nivelul sistemului terțiar.	Toți aferenți PI 10.ii	Toți aferenți PI 10.ii	În cadrul POEO 2021 – 2027 se va asigura o finanțare adecvată sectorului terțiar în vederea extinderii efectelor pe termen lung și către noi grupuri de elevi și studenți.	3
AP 6	10.ii	Deși logica intervențiilor pentru învățământul terțiar a fost aceea de a crea premisele dezvoltării în cadrul universităților a programelor de studii de nivel terțiar non-universitar și creșterea relevanței acestora pentru piața muncii, intervențiile implementate până la momentul evaluării au vizat cu precădere nivelul universitar.	Toți aferenți PI 10.ii	Toți aferenți PI 10.ii		3
AP 6	10.ii	Intervențiile au produs totuși anumite efecte pozitive la nivelul sistemului de învățământ terțiar: înființarea de facto a colegiilor universitare și dezvoltarea primelor programe de studii de nivel terțiar non-universitar, dezvoltarea pregătirii practice a studenților în unele domenii de studii, dezvoltarea accelerată a digitalizării conținuturilor educaționale și a competențelor digitale ale personalului universitar din unele domenii de studii.	4S105. Oferte educaționale, din care: învățământul terțiar universitar; învățământul terțiar non-universitar tehnic organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate.	4S99. Oferte educaționale validate/ autorizate/ implementate		3
AP 6	10.ii	Stimulentele financiare acordate elevilor/cursanților/studenților pentru participarea la programele de educație au determinat creșterea interesului de participare în grupul țintă, însă efectul n-a fost durabil. Stimulentele au atras după sine, în multe cazuri, o cerere foarte	4S100. Persoane (elevi/cursanți, studenți) care beneficiază de sprijin			3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificatori
		mare de înscriere în grupurile țintă în perioada inițială a proiectului însă au fost insuficiente pentru a compensa lipsa altor venituri sau pentru a crea o motivație extrinsecă ridicată, reducându-se astfel participarea în activități.	pentru participare la învățământul terțiar, din care: • învățământul terțiar universitar, din care netradiționali / rural / Roma / CES; • învățământul terțiar non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, din care netradiționali / rural / Roma / CES			
AP 6	10.ii	Indicatorii de rezultat utilizați în program pot surprinde doar parțial efectele intervențiilor, numărul de persoane certificate, de exemplu, nefiind suficient pentru a putea aprecia în ce măsură participarea acestora la programele de studii dezvoltate a avut efect asupra carierei lor viitoare. În cazul cadrelor didactice care activează în universități, interesul pentru certificare s-a dovedit redus, iar posibilitatea acestora de a dezvolta noi discipline este limitată de constrângerile de natură legislativă.		4S95. Persoane (elevi/ cursanți, studenți) certificate ca urmare a sprijinului acordat, din care: • învățământul terțiar universitar, din care netradiționali / rural / Roma / CES; • învățământul terțiar non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, din care netradiționali / rural / Roma / CES 4S98. Personal didactic certificat urmare a sprijinului primit 4S99. Oferte educaționale validate/ autorizate/ implementate		3
AP 6	10.iii	Stadiul de implementare a intervențiilor ce vizează creșterea participării la programele de FPI nu a oferit suficiente date pentru o analiză de impact, dar s-au observat totuși indicii privind efecte pozitive asupra reducerii abandonului școlar, îndeosebi la clasa a IX-a.	4S113.	4S109. Persoane (elevi/ ucenici) din care Roma/ din mediul rural care urmează studii/ cursuri de formare la încetarea calității de participant		3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 6	10.iii	În domeniul formării profesionale inițiale (FPI), cel mai amplu proiect finanțat este „Bursa Profesională”, prin care un elev înscris la programele de FPI, inclusiv dual, poate beneficia de bursă profesională lunară de la momentul înscrierii în clasa IXa și până la finalul ciclului de studiu (clasa XIa). Prin proiect au fost implicați până la momentul evaluării peste 130.000 de elevi, ce depășesc semnificativ ținta indicatorului la nivel de program.	4S113. Persoane (elevi/ ucenici), din care Roma/ din mediul rural, care beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație/FP, din care: Elevi, Ucenici			3
AP 6	10.iii	Cu toate că pentru apelul care vizează creșterea participării la programele de formare profesională continuă (FPC) a existat a suprasubscriere de 500%, dovedind o cerere ridicată de sprijin financiar, acest apel a fost lansat târziu, prin urmare POCU nu a reușit să contribuie până la momentul evaluării la creșterea participării la formarea profesională continuă pentru angajați.	4S114.	4S112. Persoane care urmează studii/cursuri de formare la încetarea calității de participant		3
AP 6	10.iv	Succesul intervențiilor PI 10.iv este dat de accentul pe scheme de ucenicie, stagii și burse pentru doctoranzi și post-doctoranzi. Rezultatele estimate inițial la nivelul proiectelor contractate și țintele asumate pentru indicatori au fost atinse în cea mai mare parte până la momentul evaluării, cu excepția țintelor aferente indicatorilor de angajabilitate.	Toți aferenți PI 10.iv	Toți aferenți PI 10.iv		3
AP 6	10.iv	S-au evidențiat efecte pozitive la nivel orizontal, prin crearea și dezvoltarea parteneriatelor între instituțiile de învățământ (studenți, masteranzi) și angajatorii din zonă sau regiune, dar și a rețelelor partenoriale între aceste entități, sau prin dezvoltarea sistemului blended learning - adaptarea și dezvoltarea implementării unor activități în mediul online, ca efect al pandemiei SARS-COV-2.	Toți aferenți PI 10.iv	Toți aferenți PI 10.iv		3
AP 6	10.iv	POCU nu a reușit să contribuie până la momentul evaluării la creșterea calității sistemului de formare (FPI și FPC) dat fiind faptul că, până la data de referință a evaluării, respectiv 30.06.2020, nu au fost lansate apeluri de proiecte pe obiectivele specifice aferente acestei tematici.	4S132. Persoane care beneficiază de sprijin pentru formare/schimb de bune practici, din care: Personalul didactic; Formatori; Personalul din întreprinderi cu atribuții în învățarea la locul de muncă; Evaluatori de competențe profesionale	4S123. Persoane certificate urmare a sprijinului primit 4S128. Entități care derulează programe de formare, ca urmare a sprijinului primit		3
AP 6	10.iv	În ceea ce privește mecanismul competitiv, obiectivul privind creșterea numărului de programe de formare profesională pentru sectoarele economice cu potențial competitiv nu s-a dovedit prioritar, atenția fiind concentrată pe obiective specifice ce au vizat partea practică - stagii de practică pentru elevi și studenți -, în special pentru faptul că aceste intervenții sunt conectate direct cu piața forței de muncă. Nu s-a depus niciun proiect pe mecanismul non-competitiv.	Toți aferenți PI 10.iv	Toți aferenți PI 10.iv		3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 6	10.iv	Progresul pentru atingerea țintelor 2023 în cazul intervențiilor care vizează corelarea sistemului de educație și formare cu nevoile pieței muncii este substanțial. Mai mult, având în vedere proiectele în curs de contractare la momentul evaluării, exista premisa atingerii indicatorilor asumați prin programul operațional. Din punct de vedere al atingerii indicatorilor, analiza datelor arăta o participare peste țintele stabilite a elevilor și studenților din mediul rural.	4S129 - Persoane (cursanți, studenți) care beneficiază de sprijin pentru tranziția de la școală la viața activă, din care: Roma; din mediul rural; Netrațional; CES 4S130 - Persoane (studenți doctorat/ cercetători post-doctorat) care beneficiază de sprijin prin programe doctorat/post-doctorat, din care: Roma, din mediul rural, netrațional, CES 4S131. Persoane (elevi/ ucenici), din care Roma/ din mediul rural, care beneficiază de sprijin pentru participarea la programe de educație/FP, din care: Elevi, Ucenici.			3
AP 6	10.iv	Stagiile de practică și activitățile de consiliere și orientare în carieră au fost considerate ca fiind cele mai eficiente, din perspectiva obținerii rezultatelor estimate. Totuși, eficacitatea stagiilor de practică a fost afectată de proceduri administrative greoaie pentru firmele participante, implicarea limitată sau neimplicarea firmelor în dezvoltarea curriculumului sau a planurilor de implementare, cerințe rigide privind modalitățile de desfășurare, competențe pedagogice limitate în firme, costuri ale firmelor ce nu sunt acoperite de finanțare.	4S131.	4S120. Persoane (elevi/ ucenici) certificate la încetarea calității de participant		3
AP 6	10.iv	Proiectele finanțate au produs efecte pozitive la nivelul grupului țintă elevi, în special prin sprijinirea participării acestora la învățământul secundar superior, pentru care subvențiile acordate, dar și activitățile din cadrul proiectelor (stagii de practică, consiliere și orientare în carieră) au constituit elemente importante pentru absolvirea studiilor.	4S131.	4S120. 4S122. Persoane (elevi/ ucenici) care urmează studii/cursuri de formare la încetarea calității de participant		3
AP 6	10.iv	Efecte importante s-au observat și la nivelul studenților: dezvoltarea competențelor practice prin intermediul stagiilor de practică; facilitarea participării la stagiile de practică în zonele în care acest lucru reprezintă o problemă datorită contextului socio-economic; sprijinirea participării la învățământul terțiar a studenților etnici români din jurul frontierelor; angajarea unor absolvenți în domeniul de specializare al studiilor finalizate, ca urmare a consilierii și stagiilor de practică, chiar la agentul economic la care au fost organizate.	4S129.	4S115. Cursanți/ studenți care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant 4S116. Cursanți/ Studenți/ Cercetători etc., care își găsesc un loc de muncă, la încetarea		3

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Acțiuni întreprinse (opțional)	Identificator
				calității de participant 4S117. Cursanți / Studenți/ cercetători etc., care urmează studii/cursuri de formare la încetarea calității de participant		
AP 6	10.iv	Efectele pozitive la nivelul programelor de doctorat și post-doctorat, dar și asupra grupului țintă aferent, includeau: o mai bună abordare instituțională a organizării programelor de doctorat și post-doctorat; reorientarea spre activități antreprenoriale pentru doctoranzi și post-doctoranzi; revizuirea planurilor de învățământ și a fișelor unor discipline pentru nivelurile de învățământ doctoral și post-doctoral, pentru o mai bună corelare cu nevoile pieței muncii.	4S130.			3
AP 6	10.iv	La momentul evaluării existau obstacole importante în asigurarea durabilității intervențiilor PI 10.iv, precum: contextul socio-economic local și regional care influențează major indicatorii de ocupare și antreprenariat; dependența unităților de învățământ de resursele financiare oferite de stat; nevoia ca anumite inițiative să fie susținute de către decidenți pentru a asigura continuitatea implementării acestora.	Toți aferenți PI 10.iv	Toți aferenți PI 10.iv		3
AP 7	OS 7.1	Intervențiile finanțate au susținut în cea mai mare parte funcționarea AM și OI pentru îndeplinirea sarcinilor curente și mai puțin dezvoltarea competențelor personalului, dezvoltarea sistemelor, simplificarea procedurilor etc. Totodată, OS 7.1 a contribuit doar la finanțarea costurilor logistice ale organizării reuniunilor CM POCU, nu și la dezvoltarea competențelor membrilor acestui organism.	4S171. Angajați ENI (echivalent normă întreagă) din AM/OI POCU/POSDRU 2017-2013, inclusiv personal din MFE cu atribuții aferente POCU, ale căror salarii sunt co-finanțate prin AT 4S141. Structuri sprijinite 4S142. Studii/ analize/ rapoarte/ alte documente strategice/ metodologice etc. elaborate	4S136. Rata de absorbție a FSE în cadrul POCU	Pentru ca AP 7 să fie mai eficace și mai eficient folosită pentru nevoile de dezvoltare a capacității instituționale a AM și OI, se vor analiza măsurile adecvate pentru a fi aplicate în implementarea POEO și POIDS 2021-2027. În perioada de programare 2021–2027 se are în vedere luarea de măsuri (formare, vizite de studiu, etc.) în vederea creșterii capacității CM pentru POEO și POIDS.	2
AP 7	OS 7.1	Ca urmare a capacității îmbunătățite a AM și OI, implementarea programului a fost accelerată începând cu anul 2018, astfel încât la 31.12.2020 gradul de absorbție al fondurilor alocate programului se situa la 38,7%, un nivel mai ridicat decât în perioada POSDRU dar încă insuficient pentru a garanta evitarea dezangajărilor de fonduri FSE în cei 3 ani de implementare rămași.		4S136.		2

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Ațiuni întreprinse (opțional)	Identificator
AP 7	OS 7.1	Principalii factori cu influență negativă asupra progresului implementării POCU și asupra capacității AM și OI de a implementa programul au fost în principal legate de: nouitatea unor intervenții, volumul insuficient de resurse umane, lipsa apelurilor cu depunere continuă aferente AP 1-6, sistemul prea extins de indicatori, sistem de monitorizare a proiectelor bazat pe costuri, nu pe rezultate.	4S171. 4S141. 4S142	4S136.	Se va lua în calcul eliminarea acestor factori la implementarea POEO ȘI POIDS. Pentru perioada de programare 2021–2027 calendarul lansărilor va fi publicat după aprobarea PO, ceea ce va ajuta realizarea unei planificări multi-anuale a implementării programului. Pentru viitoarea perioadă de programare se estimează o relansare a apelurilor de depunere de proiecte, dar nu se va putea utiliza sistemul de depunere continuă.	2
AP 7	OS 7.2	În ceea ce privește intervențiile finanțate prin OS 7.2 nu există evidențe clare cu privire la proiecte specifice care deserveșc doar acest obiectiv, însă s-a constatat că toate activitățile ce vizează beneficiarii în mod direct au un impact pozitiv ridicat asupra calității proiectelor în curs de implementare.	4S139. Beneficiari/ potențiali beneficiari sprijiniți 4S143. Proiecte care vizează întărirea capacității beneficiarilor POCU	4S137. Proiecte care au rata de absorbție mai mare de 70% din totalul proiectelor a căror dezvoltare a fost sprijinită prin POCU		2
AP 7	OS 7.3	Activitățile finanțate prin OS 7.3 au fost eficiente pentru creșterea gradului de conștientizare în rândul beneficiarilor și potențialilor beneficiari determinând +10% notorietate a investițiilor din fonduri europene pentru creșterea calității vieții la nivelul populației, +9% încredere în UE la nivelul populației în raport cu media europeană. Gradul perceput de informare a beneficiarilor și potențialilor beneficiari este ridicat fără ca diferențele regionale să fie semnificative și în condițiile utilizării a 11,5% din alocarea pentru strategia de comunicare POCU până la data de referință a evaluării.	4S139. Beneficiari/ potențiali beneficiari sprijiniți	4S138. Nivel de conștientizare cu privire la proiectele co- finanțate de UE		2
AP 7	OS 7.3	Beneficiarii și potențialii beneficiari nu au constituit grup țintă direct al proiectelor finanțate prin AP7. Efectele înregistrate la nivelul lor sunt generate indirect de acțiunile întreprinse: conștientizare a rolului lor în comunicare, activismul relațional scăzut, utilizare de instrumente oportune dar periferice în ierarhia utilității.	4S139.	4S138.	În perioada de programare 2021 – 2027 în cadrul Priorităților privind asistența tehnică ale noilor PO vor fi proiecte pentru	2

AP	PI	Constatările evaluării și comentarii/ observații (dacă există)	Indicatori de realizare aferenți	Indicatori de rezultat aferenți	Ațiuni întreprinse (opțional)	Identificator
					stimularea creșterii capacității instituționale a beneficiarilor.	
AP 7	OS 7.3	O serie de efecte pozitive obținute sunt dependente de condiționalități pe termen scurt și mediu: experiența în comunicare câștigată depinde de stabilitatea instituțională și finanțare, indicatorul de rezultat de o campanie ulterioară și indicatorul de realizare de modul de definire a "sprijinului acordat beneficiarilor".	4S139.	4S138.	La nivelul MIPE se analizează realizarea unei campanii de comunicare în anul 2023 la nivelul general al populației.	2
AP 7	OS 7.3	În lipsa unor intervenții corectoare efectele negative se vor menține sau accentua: calitatea deficitară a comunicării publice în cadrul proiectelor, deficitul de competență în comunicarea cu grupurile țintă ale beneficiarilor și caracterul informal al rețelelor de beneficiari și potențiali beneficiari.	4S139.	4S138.	Campaniile de informare a beneficiarilor (existenți sau potențiali) cu privire la sprijinul pe care îl pot primi în cadrul următoarelor programe (POEO, POIDS) pentru creșterea capacității vor avea la bază analize de identificare a nevoilor de dezvoltare, de instruire și de profesionalizare a acestora în domeniul comunicării publice.	2
AP 7	OS 7.3	Campania de comunicare publică constituie lecție de bună practică în creșterea notorietății la nivelul populației. Sunt necesare măsuri de creștere a bazinului de selecție a beneficiarilor, de implementare a unei platforme de comunicare cu beneficiarii, de coordonare între lansarea de campanii de comunicare și lansarea de apeluri de proiecte, de organizarea de întâlniri comune AM/OIR/beneficiari pentru creșterea capacității beneficiarilor de a comunica util și performant cu publicul general și cu grupurile țintă.	4S139.	4S138.	Pentru perioada de programare 2021 – 2027 se dorește dezvoltarea unei platforme de comunicare integrată AM POCU – OI-uri pentru comunicarea online cu beneficiarii. Prin platforma se va reuși realizarea unei comunicări mai bune și unitare cu beneficiarii.	2

3. Concluzii generale

Analiza efectelor intervențiilor POCU în cele 4 sectoare a fost limitată la efectele produse și observabile, corespunzătoare stadiului de implementare caracterizat de o întârziere generală a lansării apelurilor și a implementării intervențiilor, a numărului redus de proiecte finalizate înainte de data de referință a evaluării (ce variază între iunie și decembrie 2020, în funcție de axa prioritară acoperită), dar și de consecințele situației economice generate de pandemia COVID-19.

În continuare sunt prezentate concluziile generale ale evaluărilor realizate în cele patru domenii de intervenție ale POCU, cuprinzând aspecte referitoare la stadiul implementării, rezultatele evaluărilor și lecțiile învățate.

3.1.1. Sectorul "Ocuparea forței de muncă"

În ansamblu, evaluarea relevă faptul că efectul intervențiilor Axelor Prioritare 1, 2 și 3 ale POCU asupra ocupării forței de muncă a totalizat pentru perioada 2016-2018 un număr de 83 mii persoane, rezultatele fiind influențate atât de dimensiunea populației ocupate în activitățile economice în care a fost realizată investiția POCU, cât și de volumul investițiilor.

Programul a produs beneficii importante în primul rând în ceea ce privește creșterea ocupării în rândul unor grupuri greu ocupabile (șomeri de lungă durată și persoanele de etnie roma). Participarea în proiectele POCU a condus și la îmbunătățirea nivelului de competențe al forței de muncă, mai cu seamă în rândul persoanelor șomere și inactive cu nivel de educație scăzut și în rândul persoanelor din mediul rural. Cu toate acestea, efectele pozitive observate s-au dovedit într-o mică măsură durabile după o perioadă de 6 luni - 1 an de la finalizarea intervențiilor.

Proiectele POCU au contribuit în mică măsură la formarea și ocuparea tinerilor NEETs, deși s-a observat o atenție sporită, și astfel beneficii mai importante, în cazul tinerilor NEETs romi. Deși moderat, acest efect este sustenabil și generează efecte pe termen lung: tinerii șomeri activi beneficiază de măsuri active de ocupare, sunt „vizibili” pentru potențialii angajatori și își cresc semnificativ șansele de angajare. Evaluarea a evidențiat că ocuparea și ocupabilitatea limitate ale tinerilor sunt mult influențate de participarea scăzută a acestora la educație și la formare profesională.

În ceea ce privește înființarea de noi afaceri, intervențiile POCU au avut o contribuție pozitivă importantă, dacă avem în vedere că aproape jumătate dintre beneficiari nu ar fi demarat o afacere pe cont propriu dacă nu ar fi beneficiat de sprijin. POCU a condus și la creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană. Astfel, la mijlocul anului 2020, șansele de supraviețuire ale întreprinderilor sprijinite prin POCU erau cu 10% mai mari comparativ cu alte întreprinderi similare non-beneficiare, existând efecte pozitive și asupra cifrei de afaceri și a profitului net, precum și a menținerii numărului de angajați.

Datele colectate au indicat existența unui progres din punct de vedere al creșterii adaptabilității întreprinderilor la dinamica sectoarelor SNC/SNCI, însă analiza nu a putut cuantifica impactul generat de intervențiile finanțate asupra creșterii adaptabilității întreprinderilor.

POCU a înregistrat și efecte pozitive neplanificate, dar care aduc valoare adăugată beneficiilor principale obținute. Astfel, a crescut nivelul de trai și s-a redus durata de timp până la găsirea unui loc de muncă în cazul șomerilor, a crescut mobilitatea în rândul tinerilor în căutarea unui loc de muncă, au fost obținute brevete și au fost dezvoltate produse noi de către firmele nou înființate. De asemenea, furnizorii de formare profesională care au implementat proiecte și-au diversificat oferta de cursuri.

3.1.2. Sectorul "Educație"

POCU a fost conceput pentru a sprijini sistemul de educație în vederea îndeplinirii țintelor asumate prin Agenda Europa 2020. În ciuda progreselor semnificative în ceea ce privește gradul de absolvire a învățământului superior în rândul tinerilor între 30 și 34 de ani și rata de părăsire timpurie a școlii în rândul tinerilor între 18 și 24 de ani, valorile acestor indicatori la momentul evaluării se situau departe de țintele asumate. Stadiul implementării intervențiilor la momentul evaluării nu poate oferi dovezi privind o contribuție semnificativă a POCU la obiectivele și țintele strategice ale sistemului de educație.

La data de referință a evaluării (30.06.2020), implementarea intervențiilor în domeniul educației înregistra un progres modest. Au fost contractate proiecte atât la nivel central cât și în regiunile de dezvoltare, dar neexistând o distribuție uniformă în plan teritorial și nu întotdeauna intervențiile fiind corelate cu nevoile existente.

Între proiectele finanțate s-au remarcat o serie de proiecte strategice ample, cu un număr mare de beneficiari (zeci de mii de elevi, părinți sau cadre didactice) și cu potențial de a produce impact la nivel național, precum și proiecte finanțate în cadrul unor apeluri tematice cum ar fi: „Școală pentru toți”, „A doua șansă”, „Profesori motivați în școli defavorizate” etc.

Din cauza numărului mic de proiecte finalizate, efectele au fost observate la nivelul beneficiarilor sprijiniți și mai puțin sau deloc la scară mai largă a unităților de învățământ sau la nivel de sistem, după cum urmează:

- (i) la nivel antepreșcolar și preșcolar: dezvoltarea unor abilități cognitive, de comunicare, motorii, dar și îmbunătățirea atitudinii părinților față de educație;
- (ii) la nivel preuniversitar: îmbunătățirea participării elevilor la procesul educațional, dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, acumularea de competențe transversale;
- (iii) la nivel terțiar: înființarea de facto a colegiilor universitare și dezvoltarea primelor programe de studii de nivel terțiar non-universitar, dezvoltarea accelerată a digitalizării conținuturilor educaționale și a competențelor digitale ale personalului universitar din unele domenii de studii.

Evaluarea contrafactuală a impactului asupra intervențiilor de tip *Școală pentru Toți* a confirmat producerea unui impact net al acestora asupra ratei abandonului școlar și a riscului de abandon; deși rata abandonului școlar a crescut în perioada evaluată, în cazul școlilor sprijinite creșterea a fost mai redusă decât în cazul școlilor nesprijinite. Intervențiile de tip *A doua Șansă* au avut ca principal efect creșterea accesului la educație la toate nivelurile, însă efectul asupra creșterii angajabilității a fost limitat până la momentul evaluării.

În ceea ce privește intervențiile POCU pentru corelarea sistemului de educație și formare cu nevoile pieței muncii, proiectele finanțate au produs efecte importante la nivelul grupului țintă (elevi, studenți, doctoranzi, post-doctoranzi) și au realizat o bună conexiune între educație și nevoile pieței muncii.

Durabilitatea intervențiilor și a efectelor acestora este afectată de aspecte precum: durata proiectelor, mai scurtă decât durata unui ciclu de învățământ, insuficientă pentru a produce efecte durabile asupra grupurilor vulnerabile; lipsa unei periodicități și continuități a finanțării pentru anumite priorități; lipsa unor intervenții complementare care să finanțeze infrastructura, sănătatea, locuirea, ceea ce poate conduce la o durabilitate redusă a intervențiilor în comunitățile defavorizate.

3.1.3. Sectorul "Incluziune socială"

Intervențiile POCU în domeniul incluziunii sociale erau caracterizate, la data de referință a evaluării (31.12.2020), de un progres scăzut, motiv pentru care efectele observate au fost limitate, fezabilitatea producerii lor fiind condiționată de măsura în care mecanismele de implementare vor fi funcționale până la finalul perioadei de implementare pentru a recupera întârzierile.

Totuși, s-au remarcat unele intervenții cu un progres mai avansat, cum ar fi cele privind reducerea excluziunii sociale și a sărăciei, dar alte intervenții erau încă la începutul furnizării serviciilor, cum ar fi cele cu faze pregătitoare și noi mecanisme create, de exemplu mecanismul DLRC.

La nivel de program, s-a constatat că distribuția intervențiilor în plan teritorial nu este corelată cu nevoile prioritare, fiind influențată de capacitatea de atragere de fonduri, în cazul apelurilor competitive, sau de calendarul lansării apelurilor.

Evaluarea a confirmat că intervențiile POCU în domeniul incluziunii sociale au contribuit la îmbunătățirea situației grupurilor vulnerabile, a persoanelor și comunităților cu risc de sărăcie și excluziune socială, dar România se află în continuare departe de media europeană a majorității indicatorilor. Progrese s-au înregistrat și în creșterea calității și accesului la furnizarea serviciilor sociale și medicale, dar persistă lacune privind finanțarea, asigurarea personalului de specialitate, atractivitatea profesiei de asistent social, abordarea incluzivă și integrată, centrată pe persoană la nivelul comunității.

În ceea ce privește asigurarea tranziției de la sistemul instituționalizat la servicii la nivelul comunităților, intervențiile POCU nu au avut o contribuție semnificativă până la data de referință a evaluării, dar modul în care au fost proiectate

oferă premise ale unui aport major al acestora la procesul dezinstituționalizării, prin oferirea unor modele de intervenții inovative cum ar fi programul *Prima Cameră*.

Intervențiile în domeniul dezinstituționalizării au contribuit la creșterea capacității instituționale a actorilor, dar au produs unele efecte negative generate de durata relativ scăzută a proiectelor în comparație cu nevoia de suport a beneficiarilor (mai ales în cazul copiilor) și de nevoia de reconversie profesională a personalului din centrele rezidențiale care urmează să se închidă.

În domeniul economiei sociale, evaluarea confirmă o contribuție importantă a intervențiilor POCU la creșterea numărului de întreprinderi sociale atestate, deși acestea nu sunt distribuite uniform la nivel național. De asemenea, a contribuit la creșterea numărului de locuri de muncă, inclusiv pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile.

Factorii esențiali care condiționează succesul intervențiilor în domeniul incluziunii sociale, cel puțin sub aspectul impactului și sustenabilității sunt: (1) implicarea UAT ca actor cheie pentru dezvoltarea serviciilor sociale și integrarea lor în comunitate; (2) atragerea de resurse umane competente, atragerea furnizorilor cu capacitate adecvată, atragerea resurselor financiare și coordonarea tuturor resurselor; (3) o alocare a resurselor programului predictibilă pentru a acoperi nevoile de furnizare de servicii, a permite furnizorilor planificarea activităților și minimizarea riscurilor de blocaje financiare.

Sustenabilitatea intervențiilor este un aspect critic deoarece depinde de finanțarea activităților după finalizarea proiectelor, dar și de disponibilitatea resurselor umane în zone deja afectate de un deficit accentuat, și de funcționarea mecanismelor necesare operaționalizării integrate a serviciilor adresate persoanelor vulnerabile. S-a considerat că întreprinderile sociale au un risc ridicat privind sustenabilitatea, din cauza fragilității lor în mediul concurențial și a lipsei de măsuri de sprijin, justificate de nevoia susținerii angajării unor persoane din grupurile vulnerabile.

3.1.4. Sectorul "Asistență tehnică"

Evoluția capacității AM și OI POCU în perioada 2014-2020, analizată atât prin prisma rezultatelor obținute privind implementarea eficientă și eficace a programului, cât și prin prisma elementelor de capacitate structurale, resurse umane, sisteme și instrumente, s-a îmbunătățit în comparație cu perioada 2007-2013.

OS 7.1 a avut o contribuție importantă la creșterea capacității AM și OI POCU, s-a utilizat mai intens finanțarea disponibilă decât în perioada 2007-2013, dar, similar perioadei anterioare, finanțarea OS 7.1 a reușit să satisfacă parțial nevoile sistemului de implementare POCU. Intervențiile finanțate au susținut în cea mai mare parte funcționarea AM și OI pentru îndeplinirea sarcinilor curente și mai puțin dezvoltarea capacității acestora în sensul strict, cum ar fi dezvoltarea competențelor personalului, dezvoltarea sistemelor, simplificarea procedurilor etc. Totodată, OS 7.1 a contribuit doar la finanțarea costurilor logistice ale organizării reuniunilor CM POCU, nu și la dezvoltarea competențelor membrilor acestui organism.

Principalii factori cu influență negativă asupra progresului implementării POCU și asupra capacității AM și OI de a implementa eficient și eficace programul au fost în principal legate de: dificultățile generate de gradul de nouitate al unor intervenții, problemele legate de capacitatea resurselor umane care au persistat la nivel AM și OI POCU, lipsa apelurilor cu depunere continuă, sistemul prea extins de indicatori de program precum și sistemul de monitorizare a proiectelor bazat pe costuri, nu pe rezultate.

În ceea ce privește beneficiarii și potențialii beneficiari, analizând capacitatea acestora prin prisma rezultatelor obținute privind implementarea eficientă și eficace de proiecte tip FSE, s-a observat o dezvoltare a acestei capacități pe parcursul perioadei de programare 2014-2020, precum și raportat la perioada de programare anterioară. În ceea ce privește intervențiile finanțate prin OS 7.2, nu au existat evidențe clare cu privire la proiecte specifice care să deservească doar acest obiectiv, însă s-a constatat că toate activitățile ce vizează beneficiarii în mod direct au avut un impact pozitiv ridicat asupra calității proiectelor în curs de implementare, și implicit asupra țintelor și obiectivelor POCU, inclusiv asupra gradului de absorbție la nivel de proiecte.

Din perspectiva progresului în ceea ce privește creșterea gradului de conștientizare în rândul beneficiarilor și potențialilor beneficiari ai POCU, activitățile finanțate prin OS 7.3 au fost eficiente. Gradul perceput de informare a beneficiarilor și potențialilor beneficiari a fost ridicat, fără ca diferențele regionale să fie semnificative și în condițiile utilizării a 11,5% din suma proiectată pentru POCU până la data de referință a evaluării.

Efectele înregistrate la nivelul beneficiarilor și potențialilor beneficiari au fost generate indirect de acțiunile întreprinse la nivelul POCU, aceștia nefiind grup țintă direct al proiectelor finanțate în cadrul AP 7 de asistență tehnică.